

Toespraak burgemeester Blanksma

150-jarig jubileum Jan van Brabant College

Vrijdag 27 januari 2017

Dames en heren, jongens en meisjes, goedemiddag.

Voor mij als burgemeester van Helmond is het een eer om jullie vandaag, vanaf deze plek, te mogen feliciteren. Sterker nog: het is voor mij, als burgemeester van Helmond, een eer om een school als het Jan van Brabant in de stad te hebben. Eigenlijk om een heel simpele reden: Onderwijs is de basis van de toekomst van ons allemaal. Niet alleen hier, in Nederland, maar ook elders op de wereld. En dat is een stuk minder vanzelfsprekend dan het lijkt.

In 2000 was 'goed onderwijs voor iedereen' één van de acht millenniumdoelen van de Verenigde Naties. Maar ik schrik als ik de cijfers en verhalen hoor. Van miljoenen kinderen die op de vlucht en in gevaar zijn. Die nooit naar school gaan, nooit naar school kunnen. Meisjes, die als kind trouwen en het huishouden moeten doen. Kinderen, in vluchtelingenkampen, zonder onderwijs. Of in Afrika, waar kinderen moeten lopen voor schoon drinkwater, en daarna te uitgeput zijn om überhaupt nog naar school te gaan. Schrijnende verhalen, van miljoenen kinderen. Die we bijna kunnen afdoen als een verloren generatie. Kinderen, zonder school, en die daarmee een plek van geborgenheid en een basis voor hun toekomst missen.

Wat ik maar wil zeggen: wat mogen we blij zijn met het onderwijs hier! In Nederland. In Helmond. Een stad waarin inmiddels vier scholen mogen pronken met het predicaat 'excellent'. En in feite was de oude Rijks-HBS daar al de voorloper van. Als je eind negentiende eeuw kind was van een ondernemer of kunstenaar, kon je in de verzuilde samenleving op andere scholen vaak lastig terecht. Maar op een openbare school was plek voor iedereen. Ongeacht afkomst, het beroep van je vader of je godsdienst. Daarmee ontstond meteen ook een nauwe band tussen de gemeente en de school. Sinds Thorbecke heeft de gemeente namelijk de wettelijke verantwoordelijkheid voor openbaar onderwijs. In 1865 kochten we de grond voor 1200 gulden, en vervolgens lieten we hier voor ongeveer 45000 gulden de Rijks-HBS bouwen.

Daardoor beschikte Helmond, destijds een stad met 6500 inwoners, eerder over een HBS dan Eindhoven. Maar de school lag wel enorm onder het vergrootglas. Gelovigen moesten er niets van hebben: neutraal onderwijs. Niet voor niets had het jubileumboek van 25 jaar geleden de titel "tegen de verdrukking in". Ik heb een krantenknipsel gelezen uit de 'Zuid Willemsvaart', zeg maar de voorloper van het Eindhovens Dagblad, waarin de toenmalige deken en pastoors de Helmondse HBS vervloekten. "Met heiligen ernst en vaderlijke bezorgdheid", zo schreven zij, adviseerden ze mensen af te zien naar deze school te gaan...

Toespraak burgemeester Blanksma

150-jarig jubileum Jan van Brabant College

Vrijdag 27 januari 2017

Maar de school bleek taai, en bleef zich onderscheiden. Met het Jan van Brabant College beschikt Helmond nu over een school waar onderwijs verdergaat dan de schoolbankjes. Waar tweetalig onderwijs belangrijk is, net als duurzaamheid. Het Jan van Brabant is een school waar cultuur met een hoofdletter C wordt geschreven. Waar niet alleen sommen, maar ook raketten worden gemaakt, En waar anderstaligen, waaronder leerlingen van vluchtelingen, Nederlands leren. En zo klaar zijn voor een toekomst in een nieuw land. Kortom: dit is een school die in al haar verschillende facetten de afspiegeling van de samenleving wil zijn. Mooi voorbeeld daarvan is de betrokkenheid van het Jan van Brabant College bij het Helmondse Platform Sociale Cohesie. Daardoor kunnen we signalen, op school of in de stad, altijd met elkaar delen, en werken we echt uitstekend samen.

Directeur Geert-Jan Nillesen refereerde er net al aan: Het Jan van Brabant College kent haar wortels in een wereld, die er volledig anders uitzag dan nu. Van 23 leerlingen toen, zijn nu in totaal – Molenstraat, Deltastraat en Gasthuisstraat samen – 1818 leerlingen ingeschreven. Vroeger, als de rector jarig was – hij woonde naast de school – was de schooldag om 11 uur afgelopen, en borrelden de leraren nog lang door met sigaretten en sigaren op tafel. Ook dat is nu niet meer zo.

Vast tot teleurstelling van sommigen... En sinds 2014 is het Jan van Brabant een Brainportschool, volledig gericht op wat de nieuwe tijd van haar talenten vraagt.

Maar in die tijd van veranderingen en vooruitgang, heeft deze school één belangrijke functie van vroeger nog altijd behouden. Ze is een plek van geborgenheid. Ze is een basis voor de toekomst. En daarmee essentieel voor de vooruitgang van kinderen, én voor de vooruitgang van onze stad.

Ruim 150 jaar geleden, in 1865, legde de vierde burgemeester van Helmond – Van den Dungen – hier de eerste steen. De twaalfde burgemeester, Geukers, heeft zich in de jaren '70 ingespannen om de verhuizing naar Gemert tegen te houden. En als vijftiende burgemeester van Helmond mag ik jullie vandaag een bijzonder cadeau in het vooruitzicht stellen. Namens het college van B&W, en in het bijzonder ook namens de wethouder van onderwijs De Leeuw, feliciteer ik het Jan van Brabant College namelijk met dit fantastische jubileum. En daarom dragen wij als college graag bij aan de ontwikkeling van een digitaal bord, hier op het schoolplein van de school aan de Molenstraat. Een cadeau, als symbool voor onze gezamenlijke toekomst, die wat ons betreft nog heel lang mag duren.

Dank u wel.

- Gesproken tekst is geldig -

